

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm

Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

dos. Zaur Məmmədov

“ ” _____ 2026-cı il

Fənn sillabusu

İxtisasın şifri və adı:6007007 “Meşəçilik” (A+B)

Fakültə: “Aqrar və mühəndislik”

Kafedra:“Aqrar elmlər”

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı:s/fMeşə mühafizəsi (Antropogen təsir)(“Meşə mühafizəsi” fənninininşçi proqramı
“Aqrar elmlər” kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli 01 №-li protokolu ilə təsdiq edilmişdir)

Kodu: İPFS-B08

Tədris ili: III (2025/2026)

Semestr: VI

Tədris yükü:Cəmi:180 saat. Auditoriya saati 60 (30 saat müh., 30 saat.laboratoriya)

Tədris forması:Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6

II.Müəllimlər haqqında məlumat:

1. Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Tağıyev Niyaz Tarverdi oğlu (mühazirə)

Məsləhət günləri və saati: III gün saat 14:00

E-mail ünvanı: niyaztagyev@yandex.ru

Kafedranın ünvanı: Füzuli 170 a

2.Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Şükürov Elşad Osman oğlu (laboratoriya)

Məsləhət saati: 4-cü gün, saat 14:00

E-mail ünvanı: shukurovelsad@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Füzuli 170 a

III.Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat:

1. "Azərbaycanın Milli Ekosistemi" (2023–2024)

Bu, meşə ekosistemlərinin mühafizəsi və idarə edilməsinə dair son illərin ən genişmiqyaslı elmi hesabat-kitabıdır.Nəşr tarixi: 2023 (Tam versiya və xülasələr 2024-cü ildə yenilənib).Müəlliflər: Rövşən Abbasov, Rəşad Allahverdiyev, Akif Həbilov (Meşə ekosistemləri üzrə koordinator), Ramila Əliyeva və b.

2. "Azərbaycan Respublikasının Qırmızı Kitabı" (III Nəşr, 2023)

Meşələrin mühafizəsi həm də oradakı nadir ağac və kol cinslərinin qorunması deməkdir.Nəşr tarixi: May 2023.Müəlliflər: AMEA-nın və Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) geniş alim heyəti.metodik vəsait.

3. "Azərbaycanda meşə resurslarının dayanıqlı idarə edilməsi və inkişaf perspektivləri"Nəşr tarixi: Yanvar 2025.Müəlliflər: Səyyarə İbadullayeva, Elman Yusifov, V.N. Kərimov.elmi araşdırmalar.

4. "Azərbaycan meşə ekosistemlərinin yayılması, strukturu və istifadəsində dəyişikliklər"Nəşr tarixi: 30 oktyabr 2025.Mənbə: Qərbi Kəsp Universiteti (Meşəçilik jurnalı/kitabı).

5. "Bakı Meşə Bəyannaməsi" (COP 29 çərçivəsində, 2024–2025)Tarix: Noyabr 2024 / Yanvar 2025.metodik vəsait.

6.ETSN Rəsmi Saytı (eco.gov.az): "Qırmızı Kitab" və illik meşəbərpə hesabatlarını (məsələn, 2024-cü il.

7.AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanası (MEK): 2025-ci il yanvar nəşrləri artıq MEK-in e-kataloquna daxil edilib.

8. ResearchGate və Elmi Portallar: S. İbadullayeva və E. Yusifovun 2024–2025-ci il tədqiqatları.
9. Meşə əkinləri (dərslük) // Z.A. İbrahimov. Bakı, 2015.
10. A. Dolxanov və başqaları "Azərbaycan meşələrinin davamlı idarə edilməsinin əsasları" Bakı – 2012
11. Q.Ş. Məmmədov, K.S. Əsədov " Meşə ekologiyası" Bakı - «Elm» - 2010
12. Azərbaycan Respublikasının meşələri və meşə təsərrüfatı // F. Ə. Əmirov. Bakı, 1997.
13. Dendrologiya // K.S. Əsədov, O.H. Mirziyev, F.M. Məmmədov. Bakı, 2014.
14. Meşə taksasiyası (dərslük) // İbrahimov Z. A. Bakı, 2016.
18. Meşə quruluşu (dərslük) // İbrahimov Z. A. Bakı, 2016.
19. Meşəçilik və Azərbaycanda təbiətin qorunması (ders vəsaiti) // C. Axunzadə, Ə. Hüseynov. Bakı, 1963.

Əlavə ədəbiyyat:

1. Лесные культуры (учебник для ВУЗ-ов, 2-е издание) // А.Р. Родин, Е.А. Калашникова, С.А. Родин, Г.В. Силаев. Н.Новгород, 2009.
2. Справочник по лесным питомникам // А.И. Новосельцова, Н.А. Смирнов, М., 1983.
3. Лесные культуры (курс лекций) // Е.А. Калашникова. М.: Изд-во РГАУ – МСХА имени К.А. Тимирязева, 2011, 115 с.
4. Лесные культуры. Ситуационные задачи (Методические указания) // М.: Изд-во РГАУ – МСХА имени К.А. Тимирязева, 2016, 16 с.
5. Лесоводство. С.В. Белов. Москва *Лесная промышленность* 1983
6. Спутник лесника. Справочник; Москва ВО *Агропромиздат* 1990.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədrisi vacib eyil.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Meşə mühafizəsi fənninin məqsədi tələbələrə meşə sərvətlərindən tam və səmərəli istifadə etmək üçün onların məhsuldarlığını və faydalı funksiyaları artırmağı və qoruyub saxlamağı öyrətməkdir. Tədrisin vəzifəsi meşələrin bərpası, yetişdirilməsi, qırılması və s. məsələlərin təyin olunması və həyata keçirilməsi ilə bağlı tələbələrə meşələrin təbiətinə xas olan qanunauyğunluqlar barədə bilik verməkdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər : Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq meyarları nəzərə alınır.

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal – tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal – tələbə keçirilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir;
- 8 bal – tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal – tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal – tələbən cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal – tələbən cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal – tələbən cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal – tələbən mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1 – 2 bal – tələbən mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal – suala cavab yoxdur.

Tələbən imtahanda topladığı balın miqdarı 17 – dən az olmamalıdır. əks təqdirdə tələbən imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91 – 100	əla	A
2.	81 – 90	çox yaxşı	B
3.	71 – 80	yaxşı	C
4.	61 – 70	kafi	D
5.	51 – 60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri – kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim mövzu planı: Mühazirə 30 saat, laborator 30 saat. Cəmi: 60 saat.

№	Mövzunun adı	Saatlar	Tarix
1	2	3	4
1	Mövzu1.Meşələrin,meşə fondu torpaqlarının istifadəsi, mühafizəsi, qorunması və bərpası. Plan; 1.Meşənin ətraf mühitə təsiri. 2.Meşələrin,meşə fondu torpaqlarının istifadəsi, mühafizəsi, qorunması və bərpası. 3.Azərbaycanın zəngin təbii sərvətləri,florası və faunası. 4.Azərbaycanın bitki örtüyünü xüsusi öyrənən alimlər. Mənbə:1.2.	2	
2	Mövzu;2.Meşə haqqında anlayış və meşənin əhəmiyyəti. Plan: 1.Meşə haqqında anlayış. 2.Meşənin əhəmiyyəti. Mənbə:1.2.3.	2	
3	Mövzu.3.Meşə mühafizəsində fitopatologiya və entomologiyanın rolu. Plan; 1.Meşə mühafizəsində fitopatologiya və entomologiyanın rolu. 2.Meşələrin mühafizəsinin meşə üsulları. 3.Meşə patoloji monitorinqi. 4.Meşədən əlavə istifadənin təşkili və meşələrin inkişafında rolu. Mənbə:2.3.4.	2	
4	Mövzu;4.Tinglik təsərrüfatının təşkili və əkin materialının yetişdirilməsi . Plan : 1.Tingliyin təyinatı və növləri . 2 .Tingliyin əsas şöbələri . 3 .Tinglikdə yetişdirilən əkin materialının növləri . 4.Tinglikdə tətbiq olunan əkin dövriyyəsi və çoxtarlı əkin sxemi Mənbə:2.3.4.	2	
5	Mövzu:5.Toxumların keyfiyyət göstəriciləri və təyinatmetodları . Plan : 1.Toxumların seleksiya kateqoriyaları və pasportlaşdırılması . 2.Orta nümunə və onun götürülməsi . 3.Toxumların təmizliyi , cücərmə qabiliyyəti və cücərmə sürətinin təyin olunması . 4.Toxumların keyfiyyətinin rentgen üsulu ilə təyin edilməsi , Faxitron MX – 20 qurğusu. Mənbə:4.5.	2	
6	Mövzu 6.Meşədən əlavə istifadə və əlavə istifadənin digər növləri.	2	

	<p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əlavə istifadənin növləri. 2. Tədbirlərin meşəçilik baxımından qiymətləndirilməsi 3. Meşədə olan əkin yerindən və biçənəkdən istifadə. 4. Ağac budaqlarından mal-qara yemi hazırlanması. Ovçuluq və arıçılıq. 5. Meşədən göbələk, meyvə, toxum və dərman bitkiləri yığmaq. 6. Meşədən əlavə istifadənin başqa növləri. <p>Mənbə:3.4.5.</p>		
7	<p>Mövzü:7. Azərbaycan meşələrinin yanğın təhlükəsizliyi.</p> <p>Plan;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Azərbaycan meşələrinin yanğın təhlükəsizliyi. 2. Dünya meşələrində yanğın hadisələri. <p>Mənbə:3.4.5.</p>	2	
8	<p>Mövzü:8. Əhalinin meşə yanğınları barədə maarifləndirilməsi. Plan;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əhalinin meşə yanğınları barədə maarifləndirilməsi. 2. Əhalinin sosial qruplarının meşə yanğınlarına münasibəti. 3. Əhalinin meşə yanğınları barədə maarifləndirilməsi. <p>Mənbə:4.5.</p>	2	
9	<p>Mövzu 9. Meşələrə antropogen təsir və onunla mübarizə yolları.</p> <p>Plan;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meşələrə antropogen təsir. 2. Meşələrin yanma səbəbləri. 3. Meşə yanğınlarının nəticələri. <p>Mənbə:4.5.</p>	2	
10	<p>Mövzu 10. Yanğınların meşə fauna və florasına təsiri.</p> <p>Plan;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yanğınların meşə fauna və florasına təsiri. 2. Tüstünün ətraf mühitə zərərli təsiri. 3. Meşə yanğınlarının qarşısının alınması yolları. <p>Mənbə:4.5.</p>	2	
11	<p>Mövzu;11. Meşə yanğınlarının formaları və onların söndürülməsi usulları.</p> <p>Plan;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meşə yanğınlarının həndəsi ölçüləri. 2. Meşə yanğınlarının söndürülməsi üsulları. 3. Meşə yanğınları ilə mübarizənin hüquqi əsasları. <p>Mənbə:4.5.6.</p>	2	
12	<p>Mövzu ;12. Meşə yanğınları ilə mübarizənin hüquqi əsasları.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meşə yanğınları ilə mübarizənin hüquqi əsasları. 2. Yanğın təhlükəsizliyinin əsas tələbləri. 3. Meşə yanğınlarının söndürülməsinə fiziki və hüquqi şəxslərin cəlb olunması. 4. Meşə Mühafizəsi və Bərpası müəssisələrinə yanğına qarşı olan tələblər. 5. Meşələrdə yanğın təhlükəsizliyi tələblərinin pozulmasına görə məsuliyyət. <p>Mənbə:10.11.12.</p>	2	
13	<p>Mövzu;13. Əhalinin sosial qruplarının meşə mühafizəsi ilə əlaqədar meşə yanğınlarına münasibəti.</p> <p>Plan;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Əhalinin sosial qruplarının meşə yanğınlarına münasibəti. 2. Əhalinin meşə yanğınları barədə maarifləndirilməsi. 3. Yanğın əleyhinə təbliğat vasitələrinin hazırlanması. <p>Mənbə:10.11.12.</p>	2	
14	<p>Mövzü;14. Meşə yanğınlarının növləri.</p> <p>Plan:</p>	2	

	1.Meşə yanğınlarının növləri. 2. Meşənin yanma materiallarının tipləri. 3. Meşə sahələrində təbii yanğın təhlükəsi şkalası. Mənbə:12.13.14.		
15	Mövzu 15.Meşələrin yanğından mühafizəsi strategiyası. Plan. 1.Meşələrin yanğından mühafizəsi strategiyası. 2.Meşə yanğınlılarına qarşı profilaktik tədbirlər. 3.Meşədə davranış qaydaları. 4.Yanğın zamanı ilk tibbi yardım üsulları. Mənbə:13.14.	2	
	Cəmi:	30 s.	

Labarator mövzuları.

s\№	Mövzular	saat	tarix
1	Meşə haqqında əsas anlayışlar.Azərbaycanın bitki örtüyünü xüsusi öyrənən alimlər.	2	
2	Meşə haqqında anlayış və meşənin əhəmiyyəti.	2	
3	Meşə mühafizəsində fitopotologiya və entomologiyanın rolu.	2	
4	Tinglik təsərrüfatının təşkili və əkin materialının yetişdirilməsi .	2	
5	Toxumların keyfiyyət göstəriciləri və təyinetmə metodları.	2	
6	Meşədən əlavə istifadə və əlavə istifadənin digər növləri.	2	
7	Azərbaycan meşələrinin yanğın təhlükəsizliyi.	2	
8	Əhalinin meşə yanğınlı barədə maarifləndirilməsi.	2	
9	Meşələrə antropogen təsir və onunla mübarizə yolları.	2	
10	Yanğınlıların meşə fauna və florasına təsiri.	2	
11	Meşə yanğınlılarının formaları və onların söndürülməsi usulları.	2	
12	Meşə yanğınlı ilə mübarizənin hüquqi əsasları.	2	
13	Əhalinin sosial qruplarının meşə mühafizəsi ilə əlaqədar meşə yanğınlılarına münasibəti.	2	
14	Meşə yanğınlılarının növləri.	2	
15	Meşə yanğınlılarına qarşı profilaktik tədbirlər.	2	
	Cəmi	30 s.	

XI. Fənn üzrə tələblər:

- Ümumi meşəçiliyin birinci tərkib hissəsinin meşəşünaslıq olub meşənin mühafizəsindən bəhs etməsini bilməli.
- Meşənin başlıca komponenti olan ağaclığın morfologiyasını,biologiyasını,ekologiyasını təyin etməyi bilməli.
- Meşənin torpaq,su və iqlim amillərinə təsirini və qarşılıqlı əlaqəsini təhlil etməyi bilməli.
- Meşədə ağacların diferensiasiyasını,təbii seyrəlməsini,boy atmasına və inkişafına görə təsnifatını,meşədə cins dəyişmələrini bilməli.
- Meşənin bərpa üsullarını,təbii bərpanı tədqiq etməli və qiymətləndirməyi bacarmalıdır.
- Meşə tiplərini təyin etməyi və meşə meşəbiogeosenozlarını araşdırmağı mənimsəməli.
- Meşənin təbiətini idarə etmək və dəyişdirmək metod və üsullarını bilməli.
- Meşədən oduncaqla bağlı istifadənin təşkili və baş istifadə meşəqırma üsulları təyin etməli.
- Təbii bərpanı hesaba almağı və qiymətləndirməyi,təbii bərpaya kömək tədbirləri təyin etməyi və həyata keçirməli.

XII.Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar
- təqdimat və müzakirə
- debat
- müstəqil iş/araşdırma

XIII.Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Meşə təsərrüfatı orqanları qarşısında duran vəzifələri və aktual problemləri;

- Meşə təsərrüfatının təbii – coğrafi və iqtisadi – ekoloji əsaslarla fəaliyyət göstərməsini;
- Meşələrdən tükəndirmədən arasıkəsilməyən daimi istifadənin təşkil prinsiplərini;
- Əsas təsərrüfat və meşəçilik tədbirləri, meşəbərpa və meşəyetişdirmə, meşədə xidməti qırıntıları, meşələrin yanğından mühafizəsi və qorunmasına dair və s. üzrə layihə tərtib etməyi və onun həyata keçirməyi.
- Həyata keçirilən tədbirlər üzrə hesablama – texnoloji materiallar tərtib etməyi;
- Meşələrdən səmərəli istifadənin təşkilinin və onların çoxsahəli faydalı funksiyalarının qorunub saxlanılmasını təmin edən meşə quruluşu nailiyyətlərini və müasir metodlarını.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Kollektiv sualları.

İkolektiv sualları.

1. Meşə haqqında əsas anlayışlar.
2. Meşələrin, meşə fondu torpaqlarının istifadəsi, mühafizəsi, qorunması və bərpası.
3. Azərbaycanın zəngin təbii sərvətləri, florası və faunası.
4. Azərbaycanın bitki örtüyünü xüsusi öyrənən alimlər.
5. Meşə haqqında anlayış.
6. Meşənin əhəmiyyəti.
7. Meşə mühafizəsində fitopatologiya və entomologiyanın rolu.
8. Meşələrin mühafizəsinin meşə üsulları.
9. Meşə patoloji monitorinqi.
10. Meşədən əlavə istifadənin təşkil və meşələrin inkişafında rolu
11. Tingliyin təyinatı və növləri .
12. Tingliyin əsas şöbələri .
13. Tinglikdə yetişdirilən əkin materialının növləri .
14. Tinglikdə tətbiq olunan əkin dövryyəsi və çoxtarlı əkin sxemi
15. Toxumların seleksiya kateqoriyaları və pasportlaşdırılması .

İkolektiv sualları.

1. Toxumlardan orta nümunə və onun götürülməsi .
2. Toxumların təmizliyi, cücərmə qabiliyyəti və cücərmə sürətinin təyin olunması .
3. Toxumların keyfiyyətinin rentgen üsulu ilə təyin edilməsi , Faxitron MX – 20 qurğusu .
4. Meşədən əlavə istifadənin növləri.
5. Tədbirlərin meşəçilik baxımından qiymətləndirilməsi
6. Meşədə olan əkin yerindən və biçənəkdən istifadə.
7. Ağac budaqlarından mal-qara yemi hazırlanması. Ovçuluq və arıçılıq.
8. Meşədən göbələk, meyvə, toxum və dərman bitkiləri yığmaq.
9. Meşədən əlavə istifadənin başqa növləri.
10. Azərbaycan meşələrinin yanğın təhlükəsizliyi.
11. Dünya meşələrində yanğın hadisələri
12. Əhalinin meşə yanğınları barədə maarifləndirilməsi.
13. Əhalinin sosial qruplarının meşə yanğınlarına münasibəti.
14. Əhalinin meşə yanğınları zamanı könüllü dəstələrə qruplaşdırılması.
15. Meşələrə antropogen təsir.

XVI. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Meşə haqqında əsas anlayışlar.

2. Meşələrin, meşə fondu torpaqlarının istifadəsi, mühafizəsi, qorunması və bərpası.
3. Azərbaycanın zəngin təbii sərvətləri,florası və faunası.
4. Azərbaycanın bitki örtüyünü xüsusi öyrənən alimlər.
5. Meşənin ətraf mühütə təsiri.
6. Meşənin əhəmiyyəti.
7. Meşə mühafizəsində fitopotologiya və entomologiyanın rolu.
8. Meşələrin mühafizəsinin meşə üsulları.
9. Meşə patoloji monitorinqi.
10. Meşədən əlavə istifadənin təşkili və meşələrin inkişafında rolu.
11. Tingliyin təyinatı və növləri .
12. Tingliyin əsas şöbələri.
13. Tinglikdə yetişdirilən əkin materialının növləri .
14. Tinglikdə tətbiq olunan əkin dövriyyəsi və çoxtarlı əkin sxemi
15. Toxumların seleksiya kateqoriyaları və pasportlaşdırılması .
16. Orta nümunə və onun götürülməsi .
17. Toxumların təmizliyi ,cücərmə qabiliyyəti və cücərmə sürətinin təyin olunması .
18. Toxumların keyfiyyətinin rentgen üsulu ilə təyin edilməsi , Faxitron MX – 20 qurğusu.
19. Əlavə istifadənin növləri.
20. Tədbirlərin meşəçilik baxımından qiymətləndirilməsi
21. Meşədə olan əkin yerindən və biçənəkdən istifadə.
22. Ağac budaqlarından mal-qara yemi hazırlanması.Ovçuluq və arıçılıq.
23. Meşədən göbələk,meyvə,toxum və dərman bitkiləri yığmaq.
24. Meşədən əlavə istifadənin başqa növləri.
25. Azərbaycan meşələrinin yanğın təhlükəsizliyi.
26. Dünya meşələrində yanğın hadisələri
27. Əhalinin sosial qruplarının meşə yanğınlarına münasibəti.
28. Əhalinin meşə yanğınları barədə maarifləndirilməsi.
29. Meşələrə antropogen təsir.
30. Meşələrin yanma səbəbləri.
31. Meşə yanğınlarının nəticələri.
32. Yanğınların meşə fauna və florasına təsiri.
33. Tüstünün ətraf mühütə zərərli təsiri.
34. Meşə yanğınlarının qarşısının alınması yolları.
35. Meşə yanğınlarının həndəsi ölçüləri.
36. Meşə yanğınlarının söndürülməsi üsulları.
37. Meşə yanğınları ilə mübarizənin hüquqi əsasları.
38. Meşə yanğınları ilə mübarizənin hüquqi əsasları.
39. Yanğın təhlükəsizliyinin əsas tələbləri.
40. Meşə yanğınlarının söndürülməsinə fiziki və hüquqi şəxslərin cəlb olunması.
41. Meşə Mühafizəsi və Bərpası müəssisələrinə yanğına qarşı olan tələblər.
42. Meşə sahələrində təbii yanğın təhlükəsi şkalası.
43. Meşələrdə yanğın təhlükəsizliyi tələblərinin pozulmasına görə məsuliyyət.
44. Əhalinin sosial qruplarının meşə yanğınlarına münasibəti.
45. Əhalinin meşə yanğınları barədə maarifləndirilməsi.
46. Yanğın əleyhinə təbliğat vasitələrinin hazırlanması.
47. Meşə yanğınlarının növləri.
48. Meşənin yanma materiallarının tipləri.
49. Meşələrin yanğından mühafizəsi strategiyası.

“Meşə mühafizəsi” fənninin sillabusu 6007007 - “Meşəçilik” (A+B) ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Aqrar elmlər” kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (“7” yanvar 2026-cı il, protokol №0 5).

Fənn müəllimi:		b.m.N.T.Tağıyev.
Labaratoriya müəllimi:		m.E.O.Şükürov.
Kafedra müdiri:		dos. İ.C.Kərimov